

4821

1ste Beh. af Lovf. om Rentef. ved Udlaan i faste Eiendomme.

4822

at tvinge dem, som mindst kunne taale det, til i det givne Dieblis at offre yderligere Rente, end de ere forpligtede til at svare, og der stables derved et Omsvøb, som er stort, og som er ligesaa unyttigt som et hvilket som helst andet Omsvøb, som man har i hele vor Administration.

H. M. Petersen: Jeg er ikke ganske enig med den høitærede Minister i, at man ved Finantslovens Behandling har givet tilkjende, hvad Ministeren nu udtalte. Der er meget stor Forskjel paa, hvorledes Indenrigsministeren tager dette Ord „kan“, som staar i den paagældende lille Lov; det har i alt Fald været mit Dnsse, og er det ogsaa nu, at han vilde tage det i videre Forstand, end han tidligere har gjort, og jeg tror, Ministeriet kunde have gjort det, og at det da vilde have gjort langt mindre Ofsigt i Landet, end om der nu skal udgives en Lov som denne, og han kunde have gjort det med Sikkerhed efter den Ofsordring, der er kommen til ham fra nærværende Thing. Jeg har paa Grund af den høitærede Ministers Udtalelse fundet mig foranlediget til at sige, at det, som her foreligger, ikke har været Thingets Mening, men at det har været Meningen, at det var ønskeligt, at Ministeren vilde have benyttet Ordet „kan“ i en videre Udstrækning, end han hidtil har gjort. — Jeg forlangte egentlig Ordet for at imødegaa min ærede Ven fra Odense Amts 7de Valgkreds (Corn. Petersen); men da dette er gjort saa fyldestgjørende af den ærede Minister, skal jeg ikke tale videre derom. Naar et æret Medlem fra Beile (Th. Nielsen) før sagde, at naar vi gjorde Dette eller Gint, saa vilde Lovet dermed være opgivet, og den ærede Minister sagde, at det allerede var opgivet, saa vil jeg udtale det Gaab, at det aldrig vil blive opgivet, hvis Lovgivningsmagten bliver ved at være; vi have jo Exempler paa, at Love kunne forandres med meget kort Varjel, og de kunne forandres flere Gange inden 1880, og Lovet vil ikke

være opgivet, saalænge det staar i Lovgivningsmagtens Haand at forandre Loven. Jeg skal i Anledning af nogle Uttringer, som den ærede Minister kom med, ikke i sit sidste Foredrag, men noget tidligere, bemærke, at det ikke er saaledes, at disse Bevillinger aldrig blive negtede, og at Rentefoden derfor er faktisk fri. Det er ikke saaledes i Folkets Bevidsthed. Jeg kan for mit eget Vedkommende være fuldt enig med den ærede Minister i, hvert Ord, han har sagt, uden dog at erkende Rigtigheden deraf i Almindelighed. Der lever i Folkets Bevidsthed en Overbevisning om og en Tro paa, at det ikke er rigtig anstændigt og ikke rigtig mennefskærligt eller rigtig moralsk at tage høiere end 4 pCt. Rente, naar Loven principielt holder derpaa. Der er mange Kreditorer, som ikke ville høre til Undtagelserne, og som ikke ville forlange af Debitor, at han skal søge Bevilling til at svare høiere Rente, og der er saa mangfoldige af den Slags Kreditorer, at jeg ikke tror, det er rigtigt, at der udgaar et Initiativ fra Folkethinget til at vække dem op af deres Dvale. Lad det være gammel Slendrian, lad det være Jordom, lad det være ligefrem Uvidenhed, men for Mangfoldige er det Mennefskærlighed og den ædle moralske Overbevisning, der lader dem sige: Jeg vil ikke være uretsfærdig, og da vi nu her have et Tal, saalænge vi have dette Firtal, respekterer jeg det. Der er en Masse, der ikke tager flere Procent netop af den Grund. Dette er min Grund til at være mod Lovforslaget. Derfor jeg kunde saa alle Mennefsker i Landet til at være af samme Ofsfattelse som jeg, vilde jeg stemme for det, men jeg respekterer den offentlige Mening. Jeg kjender vel ikke til Forholdene paa alle Steder, men mit Kjendskab er det, som jeg har antydet, og det skulde glæde mig, om Forslaget om Frigivelsen af Rentefoden, hvad enten den skal træde i Kraft strax eller senere, vil blive forfattet af dette Thing, thi da vil det staa klart udenfor Thinget, for Folkets Bevidsthed, den jævne rolige Bonde